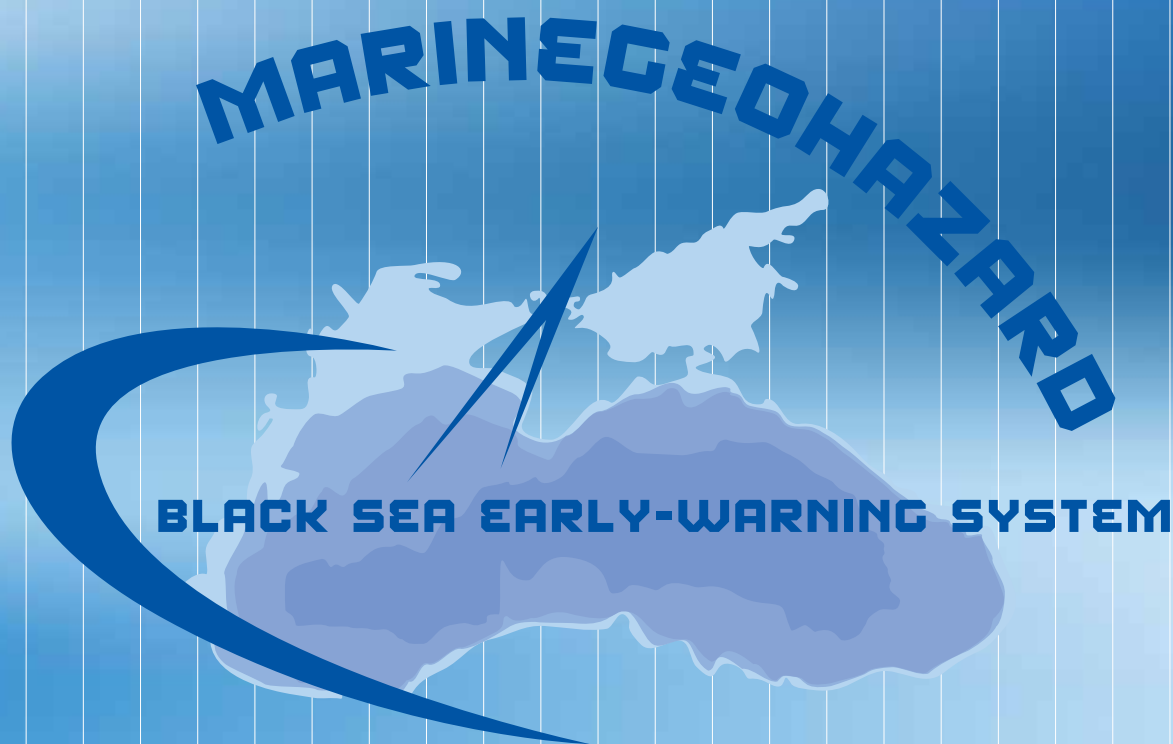

MARINEGEOHAZARD

Elaborarea și implementarea componentelor cheie
ale sistemului de avertizare/alarmare în timp real pentru geohazarde marine
de risc pentru zona de coastă româno-bulgară a Mării Negre

NEWSLETTER INTERVIU

MARINEGEOHAZARD, un proiect inovator
pentru România și Bulgaria; interviu cu
dr. ing. Gheorghe OAIE, Director
general al INCD GeoEcoMar

Întrebare: Care credeți că este utilitatea
unui proiect de tipul MARINEGEOHAZARD la
nivelul unor țări precum România și Bulgaria?

Dr. ing. Gheorghe OAIE: De fapt, putem vorbi de mai multe utilități. În primul rând, va fi primul sistem marin de avertizare în cazul apariției unor evenimente care pot pune în pericol zona de coastă a României și Bulgariei. Mă refer, în primul rând, la producerea unor cutremure sau alunecări submarine, ce pot genera valuri tsunami. Chiar dacă acestea, din fericire, nu au anvergura celor formate în oceane, ele pot fi periculoase atât pentru populație cât și pentru infrastructurile marine. Acest sistem, unic pentru Marea Neagră, va deveni o componentă a sistemului de avertizare la geohazarde marine care operează deja în toate marile și oceanele care mărginesc Europa. O altă utilitate a sistemului se referă la șansa institutelor de cercetare de a avea acces direct la informații referitoare la dinamica mediului marin, informații transmise în timp real și care pot fi utilizate atât pentru monitorizarea unor parametri fizico-chimici ai părții de vest a Mării Negre cât și pentru modelarea acestora, în vederea cunoașterii evoluției proceselor specifice. Trebuie să menționez faptul că dorința noastră este ca utilizatorii principali al sistemului de avertizare să fie inspectoratele pentru situații de urgență din județele situate la Marea Neagră și, evident, toate comunitățile și administrațiile locale.

Întrebare: Care este riscul de producere al unor valuri de tip Tsunami în Marea Neagră? Care a fost cel mai mare astfel de val cunoscut?

Dr. ing. Gheorghe OAIE: Citând doar studiile întreprinse de-a lungul anilor de o serie de specialiști din Turcia și Ucraina, se pare că un eveniment de tip tsunami semnificativ prin dimensiuni s-ar produce o dată la 11 - 20 ani. Apariția acestora este posibilă, spre exemplu, doar dacă în bazinul Mării Negre sau în zona din jur s-ar produce un cutremur cu o magnitudine mai mare de 6.5 grade pe scara Richter. Studiile întreprinse de INCD GeoEcoMar în ultimii 5 ani au arătat că, în Marea Neagră, se produc valuri tsunami. Acest lucru este ușor de explicat: atât timp cât în bazin există mecanismele clasice de declanșare a valurilor tsunami ele se pot produce. Am citat anterior mecanismele principale de declanșare, la care aș adăuga mișcările de-a lungul unor falii active sau posibilele degajări de gaze din substratul sedimentar marin. În afara acestora mai există și altele mai puțin importante.

În ceea ce privește cel mai înalt val cunoscut, este greu de răspuns. În diverse surse sunt menționate înălțimi ale valurilor de 3 - 4 m, mai rar 5 m. Unii autori străini, analizând

evenimentele de tip tsunami, din Marea Neagră, au ajuns la concluzia că, un val de până la 10 m, s-ar putea produce o dată la 1000 de ani. Ei se bazează atât pe date istorice cât și recente. În urmă cu câțiva ani, INCD GeoEcoMar a fost implicat într-un proiect cu privire la existența valurilor tsunami, în Marea Neagră. Dovezile din antichitate nu relatează despre existența unor evenimente marine extreme, de tip tsunami, pe țărmul românesc al Mării Negre. Doar în arhivele stațiilor hidrometorologice de pe coasta Mării Negre s-au regăsit, înregistrate, astfel de evenimente extreme, de la furtuni la cutremure, unele dintre ele putând fi chiar valuri de tip tsunami. În schimb, există mențiuni ale unor cronicari din sec. I - III (ex. Demetrius Kallatius, Theophanus, Mowses Khorenatsi) despre valuri care au inundat uscatul în Tracia sau au dus la distrugerea unor cetăți de pe țărmurile Mării Negre, din Georgia sau Bulgaria (ex. Dyoskuria, actual Sukhumi, Georgia; Bisone, azi Kavarna sau Dionisopolis, azi Balchik, Bulgaria). Pentru coasta românească a Mării Negre putem vorbi de dovezi geologice, care atestă producerea unor evenimente marine extreme și care, pe baza datărilor prin metoda C^{14} , indică vârste de 3137 la 2100 ani.

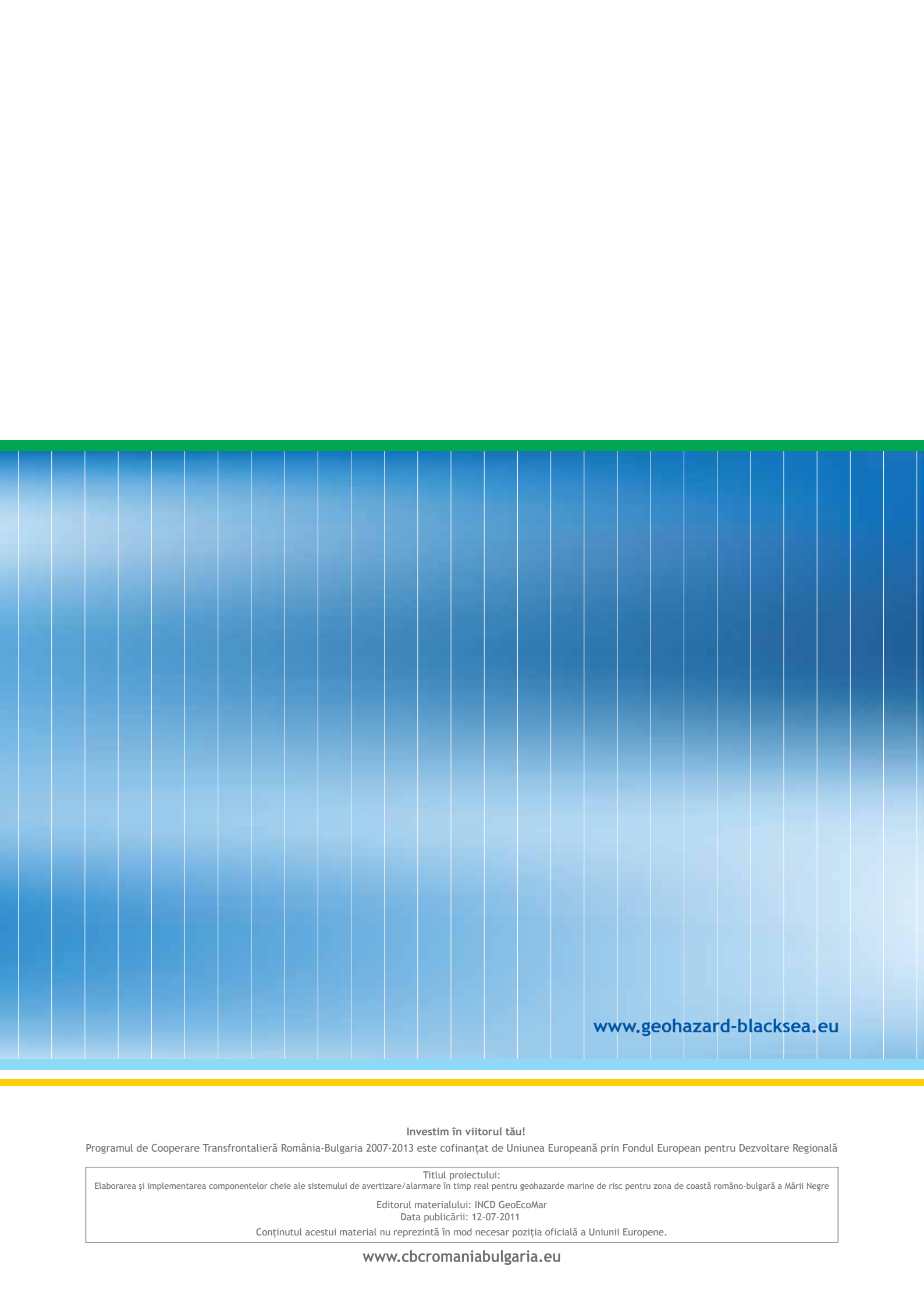
Întrebare: Sistemul de avertizare privind geohazardele din Marea Neagră va fi operațional peste 2 ani. Cât credeți că va dura implementarea sa la nivelul comunităților locale și care ar fi principalele metode de educare și informare ale acestora?

Dr. ing. Gheorghe OAIE: Conform planului de realizare al proiectului, tot în acești 2 ani trebuie ca toți posibili utilizatori ai sistemului de securitate să fie la curent cu ceea ce reprezintă acesta, cum funcționează și ce le poate oferi. În proiect sunt programate 4 întâlniri cu viitorii utilizatori.

În ceea ce privește partea de educație, problema este un pic mai dificilă! Doar dacă ne uităm către zonele de pe glob afectate, în mod curent, de valuri tsunami, realizăm că, uneori, numărul foarte mare al victimelor, s-a datorat lipsei educației în rândul populației sau a slabei implicări a autorităților. Alteori, acestora li s-a adăugat și nerespectarea planurilor pe care populația și autoritățile trebuie să le respecte, în caz de pericol. De aceea, conștientizarea populației trebuie făcută cu ajutorul autorităților, acestea bazându-se, la rândul lor, pe instituțiile

de cercetare care pot fundamenta, din punct de vedere științific, luarea unor decizii. Vor trebui editate materiale informative (ex. broșuri, postere), vor trebui organizate întâlniri directe cu autoritățile locale, dar și cu școlile. Inspectoratele pentru situații de urgență vor trebui să-și realizeze planuri de intervenție în caz de pericol.

Populația trebuie să înțeleagă faptul că, valurile tsunami, chiar și la înălțimi de 1 m, nu se comportă ca cele obișnuite, generate de vânt. Aceste valuri nu se sparg pe plajă, ci înaintează ca o masă compactă, dincolo de aceasta, în funcție de topografia zonei. Chiar și retragera apei de pe uscat spre mare este periculoasă, deoarece aceasta va fi încărcată cu tot ceea ce a distrus pe uscat, obiectele purtate spre larg putând afecta sau distruge și ceea ce a mai rămas după primul impact. Ideea este că, populația trebuie să înțeleagă că, apariția unor astfel de valuri, chiar dacă pare o curiozitate, nu trebuie privită ca o distracție, ci ca pe un pericol potențial.

www.geohazard-blacksea.eu

Investim în viitorul tău!

Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria 2007-2013 este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Titlul proiectului:

Elaborarea și implementarea componentelor cheie ale sistemului de avertizare/alarmare în timp real pentru geohazarde marine de risc pentru zona de coastă româno-bulgară a Mării Negre

Editorul materialului: INCD GeoEcoMar

Data publicării: 12-07-2011

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

www.cbromanibulgaria.eu